

Från: [Christoffer Akej](#)
Till: [Helena Falk](#); [Post.VOO.Diarium](#)
Ärende: VB: Protestskrivelse mot nedläggning av pensionärsmatsalar
Datum: den 22 oktober 2023 17:52:23

Anmälan till nämnden + diariet.

mvh

Christoffer

Från: Bertil Ryhult <bertil.ryhult@gmail.com>

Skickat: den 22 oktober 2023 17:08

Till: Christoffer Akej <christoffer.akej@lund.se>; Elin Engdahl <elin.engdahl@lund.se>; Inga Kerstin Eriksson <inga-kerstin.eriksson@lund.se>; Mai Almén <mai.almen@lund.se>; Andreas Brodin <andreas.brodin@lund.se>; Dan Backman <dan.backman@lund.se>; Anne Dederichs <anne.dederichs@lund.se>; Tove Klette <tove.klette@lund.se>; Lars Wirtén <lars.wirten@lund.se>; Ann-Kristin Lindbom <annkristin.lindbom@lund.se>; Susanne Fors <susanne.fors@lund.se>; Gunnar Sundström <gunnar.sundstrom@lund.se>; Christopher Panican <christopher.panican@lund.se>; Göran Wallén <goran.wallén@lund.se>; Pegah Reyhani <pegah.reyhani@lund.se>

Ämne: Protestskrivelse mot nedläggning av pensionärsmatsalar

Hej,

Följande protestskrivelse (se nedan) från pensionärer i Lunds tätort mot nedläggning av pensionärsmatsalarna i Lund skickas till samtliga ledamöter av Lunds kommunstyrelse samt alla ledamöter av Vård- och omsorgsnämnden. Samma skrivelse har också lämnats i pappersform till respektive parti i fullmäktige i de fall brevlåda har funnits.

Skrivelsen innehåller motiveringar för att behålla matsalarna, och förklaringar varför en eventuell nedläggning skulle vara ett dåligt beslut. Vi har sett i tidningarna att flera av de motiveringar vi framför diskuteras och får medhåll. Vår förhoppning är att fler begrundar frågan ordentligt och får förståelse för vikten av att ha kvar matsalarna.

Med vänlig hälsning

Bertil Ryhult - talesperson för en stor grupp pensionärsmatsalsgäster i Lunds tätort.

Skrivelse:

Angående stängning av pensionärsmatsalar

Ett förslag har lagts fram i kommunen om att spara genom att lägga ner ett antal matsalar för pensionärer, bl a vid Papegojelyckan i Lund. Samtidigt föreslås att dessa matsalar ska ersättas med att pensionärer ska kunna äta i skolmatsalar. Vi protesterar å det kraftigaste mot stängningsförslaget och begär att det slopas. För detta finns flera avgörande skäl:

- Ofrivillig ensamhet är en hälsofara. Återkommande påvisas att ensamhet är ett stort problem i vårt samhälle som bör motverkas. Det gäller inte minst för pensionärer som förlorat kontakter via sitt arbete och allt eftersom av naturliga skäl får en allt snävare bekantskapskrets när vänner går bort. Att vara ensam utan eller med få sociala kontakter har jämförts med hälsoeffekterna av rökning. Med andra ord riskerar ensamhet påtagligt att vårdbehovet ökar. Fler blir helt enkelt sjuka, söker vård oftare eller kräver mer omsorg vilket innebär ökade vård- och omsorgskostnader.

De nuvarande pensionärsmatsalarna är för många en utmärkt möjlighet att träffas, prata med andra, knyta nya kontakter och därmed också bryta ensamhet. Denna möjlighet gynnas extra av att man efter måltid i lugn och ro kan sitta kvar och prata längre och inte minst av att det finns tillgång till intilliggande aktiviteter som exempelvis att spela biljard, kortspel m m (lite olika på olika matsalar). Och slutligen, en stor fördel! Matsalarna är öppna alla helger och långhelger – dvs. de tider där ensamhetens känns som allra jobbigast för många.

Vi har självklart inget emot att pensionärer erbjuds möjlighet att äta på skolor. De kompletterar pensionärsmatsalarna på ett utmärkt sätt där avståndet till dessa är långt. Men skolmatsalarna saknar både sidoaktiviteter, helgöppet och, som vi bedömer, samma personliga atmosfär som gynnar möten och kontakter. Allt handlar inte om mat.

Vi menar med nämnda bakgrund att motiveringen till förslaget att lägga ner matsalarna för pensionärer, minskade kostnader, inte grundar sig på en helhetssyn och är kortsiktigt tänkande. De kostnader som sparas på här kommer i ett senare skede öka sjukvårdskostnader och kostnaderna för kommunens äldrevård. *

- En allsidig näringsrik kost är avgörande för hälsan, inte minst för pensionärer som inte alltid har ork och kunskap att laga allsidig mat i hemmet. Maten till pensionärsmatsalarna som lagas på Vikingaskolan har en större näringsstäthet och är näringsrikare än skolmaten (enligt Sydsvenskan den 23 januari 2022). Åter igen, förslaget att stänga pensionärsmatsalarna riskerar att öka framtida vårdkostnader, i detta sammanhang orsakade av näringsbrister.
- Något att betänka: Är det helt enligt hälsovårdsregler att blanda äldre och barn/ungdomar i samma lokaler så lång tid som en måltid innebär? Smittrisker under förkylnings- och influensaperioder är hög. I det fall det eventuellt är planerat så (blandade måltider) så bör det undvikas. Med pensionärsmatsalar undviks helt denna risk.
- Som grund för förslaget att stänga pensionärsmatsalarna nämns en kostnad på uppåt 380 kronor/lunchportion (enligt Sydsvenskan den 21 augusti). Vi tycker denna siffra på ett missvisande sätt ger stöd för nedläggning. Som vi redan påpekat ovan måste kostnaden ses utifrån helheten. Vad blir alltså alternativkostnaden på sikt vid en nedläggning? Går man sedan till skolmatens kostnader inräknat alla kringkostnader (personal, lokaler, transporter etc.) kan inte heller den vara låg, så besparingen att ändra till enbart skolmat blir inte hela nämnda kostnad. Sedan, hur stor del av kostnaden (för pensionärsmaten) utgörs av hyra för lokaler? Kommer denna kostnad oavsett att betalas av kommunen för någon annan form av verksamhet? Ska den i så fall räknas med? Det finns alltså många sätt att räkna på och sätt att värdera kostnaderna på.
- Innan pandemin var besökarantalet på pensionärsmatsalarna högt. Det visar att det finns ett grundläggande stort intresse och behov. Antalet besök är dock inte tillbaka ännu till samma nivå. Det riskerar att få beslutande att tro att intresset är falnande och att det därmed är en obetydlig handling att lägga ner matsalarna. Det är i så fall en definitivt felaktig slutsats. Vad det handlar om är att allt för få känner till matsalarna. Många vi frågat kände inte till dessa. Om kommunen bara hade annonserat/informerat bättre är vår övertygelse att besöken ökat betydligt (och har man enbart fastnat på genomsnittskostnaden per lunchportion, de uppåt 380 kronorna, så hade denna då gått ner). Förslag finns bland personalen om hur man kan informera: broschyr till bibliotek, träffpunkter, kyrkan bl a.

- Sist men kanske viktigast. Det handlar inte enbart om kalkylerade kostnadsberäkningar. Den ökade livskvalitet det innebär att få möjlighet att kunna träffas och knyta kontakter har ett mycket högt och självklart värde i sig. Pensionärsmatsalarna väger lika tungt som andra kommunala satsningar för att öka trivseln, exempelvis Sommarlund, juldekorerings m m. Genom ett beslut att ha kvar matsalarna visar kommunen på ett konkret sätt att man vill motverka ofrivillig ensamhet.

Vi kommer att utöver ovan nämnda argument mot förslaget om nedläggning av pensionärsmatsalarna senare lämna resultatet av genomförda namninsamlingar. Dessa visar att opinionen mot eventuella nedläggningar är stor.

* Ett ärende som ligger hos kommunen (ärendenummer VOO/2023/0232) handlar om "Statsbidrag till kommuner för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre genom hälsosamtal". Detta ärende visar väl just behovet av att på alla sätt motverka ofrivillig ensamhet. Det kan också visa på en av kostnaderna som kan komma att öka i framtiden om man inte på andra sätt, som med matsalarna, motverkar ofrivillig ensamhet redan idag.

Denna skrivelse inlämnad av Bertil Ryhult, talesperson för en stor grupp pensionärsmatsalsgäster i Lunds tätort.

Genom samarbete vet vi att protester kommer från flera av tätorterna i Lunds kommuner.

Kontaktuppgifter till Bertil Ryhult:

E-mejl: bertil.ryhult@gmail.com

Mobil: 070 2940669